

Một số cảm nhận khi đọc *Mấy ý nghĩ về thơ*

Tham khảo những bài văn mẫu hay nhất chủ đề nêu một số cảm nhận của em khi đọc tác phẩm *Mấy ý nghĩa về thơ* (Nguyễn Đình Thi).

Đề bài: Nêu lên một số cảm nhận của em về thơ khi đọc "*Mấy ý nghĩ về thơ*" của Nguyễn Đình Thi.

Bài làm tham khảo:

Phần đầu bài tiểu luận, Nguyễn Đình Thi đã nhắc lại một số định nghĩa về thơ, một số quan niệm về thơ từng được lưu truyền như: thơ là những lời đẹp, thơ là ở những đề tài đẹp, thơ in sâu vào trí nhớ, đầu mối của thơ là ở bên trong tâm hồn con người,...

Tác giả vừa nhắc lại định nghĩa về thơ vừa tranh biện. Nhắc lại câu thơ Nguyễn Du tả Tú Bà, thơ Hồ Xuân Hương "nô na..." để trên cơ sở đó, tác giả bác bỏ ý kiến cho rằng "thơ là những lời đẹp".

Cho rằng thơ là những đề tài đẹp, Nguyễn Đình Thi đưa ra bài thơ của Bô-đơ-le nhà thơ Pháp tả cái xác chó chết đầy giò bọ, nêu lên cái ba lô, cái khẩu súng, bóng dây thép gai hung ác của đồn giặc trong thơ kháng chiến để phản bác lại.

Bảo rằng thơ "in sâu vào trí nhớ", tác giả nêu câu hỏi tại sao, những công thức toán học không phải là thơ mà ta lại rất nhớ.

Phần tiếp theo, Nguyễn Đình Thi đưa ra một vài ý nghĩ về thơ: làm thơ để thể hiện một trạng thái tâm lí đang rung chuyển khác thường; làm thơ là đang sống khi tâm hồn đang rung động. Bài thơ làm sống ngay lên một tình cảm, một nỗi niềm trong lòng người đọc; bài thơ là sợi dây truyền tình cảm cho người đọc. Thơ là tiếng nói thứ nhất của tâm hồn khi đụng chạm với cuộc sống. Thơ phải có tư tưởng, có ý thức, nhưng tư tưởng của thơ nằm ngay trong cảm xúc, tình tự, v.v...

Chung quy lại: thơ là tiếng nói của tâm hồn, là tư tưởng, tình cảm của con người. Tác giả nói hơi dài và văn hoa về những điều trên đây. Có lúc người đọc cảm thấy lời diễn đạt hơi cầu kì rắc rối. Trong bài tựa *Cùng bạn đọc* (tác phẩm *Thơ Sóng Hồng*), Sóng Hồng viết một cách giản dị mà sâu sắc về bản chất của thơ, mà trong chúng ta nhiều người đã được đọc. Mọi chân lí đều giản dị. Cần phải nói một cách giản dị mới dễ đi vào lòng người.

Sau đó, tác giả nói về một số đặc trưng của thơ: hình ảnh trong thơ, câu chữ trong thơ, nhạc của thơ, đường đi của thơ, tính hàm súc của thơ.

Hình ảnh thơ không phải là hình ảnh cầu kì, trái lại, phải là hình ảnh thực nảy lên trong tâm hồn. Người làm thơ lượm những tia lửa ấy (tia lửa sự sống trong tâm hồn) rồi "kết nên một bó sáng, nó là hình ảnh thơ". "Thơ là nơi tư tưởng, tình tự quán quýt với hình

Một số cảm nhận khi đọc **Mấy ý nghĩ về thơ**

ảnh như hồn với xác để tạo ra cái biết toàn thể, biết bằng cả tâm hồn, không phải chỉ biết bằng ý niệm, bằng ý thức".

"Thực trong thơ là tìm được những hình ảnh sống, những hình ảnh có sức lôi cuốn và thuyết phục người đọc"; khi "mỗi giọt nắng, mỗi chiếc lá tự nhiên mà vào trong lòng, để rồi động sâu đến tư tưởng và tình cảm. Trong việc làm thơ bấy giờ, hình ảnh tự nhiên hiện lên trước nhất". "Những hình ảnh còn tươi nguyên mà nhà thơ tìm thấy, bao giờ cũng mới mẻ, đột ngột lạ lùng". "Hình ảnh của thơ vừa làm ta ngạc nhiên, vừa đã quen với chúng ta tự bao giờ".

Chữ và tiếng trong thơ phải hình tượng, hàm súc, biểu cảm và đa nghĩa.

Nói về tính hình tượng, hàm súc, biểu cảm, đa nghĩa của ngôn ngữ thơ, tác giả viết: "Chữ và tiếng trong thơ; phải còn có một giá trị khác, ngoài giá trị ý niệm". Điều kì diệu của thơ là mỗi tiếng, mỗi chữ, ngoài các nghĩa của nó, ngoài công dụng gọi lên sự vật, bỗng tự phá tung mở rộng ra, gọi đến xung quanh nó những cảm xúc, những hình ảnh không ngờ, toả ra xung quanh nó một vùng ánh sáng động đậy. Sức mạnh nhất của thơ là ở sức gợi ấy.

Thi tại ngôn ngoại, thơ đa nghĩa và hàm súc là vẻ đẹp của thơ: Nguyễn Đình Thi đã dùng hình ảnh ngọn nến để nói lên đặc trưng ấy của thơ. "Mỗi chữ như một ngọn nến đang cháy, những ngọn nến ấy xếp lên nhau thành một vùng sáng chung. Ánh sáng không những ở đầu ngọn nến, nó ở tất cả xung quanh những ngọn nến. Ý thơ không những trong những chữ, nó vẫy bọc xung quanh".

Thơ mang tính biểu cảm, nên "đường đi của thơ là con đường đưa thẳng vào tình cảm, không quanh co, qua những chặng, những trung gian, những cột cây số".

Ngôn ngữ thơ hàm súc, "thơ là tổng hợp, kết tinh"; thơ "luôn luôn đòi hỏi sự toàn bích".

Thơ tự do và thơ không vần

Nguyễn Đình Thi cho biết những luật lệ của thơ, từ âm điệu, đến vần, đều là những vũ khí rất mạnh trong tay người làm thơ. Nếu thiếu vũ khí ấy "trận đánh gay go thêm nhiều, nhưng người làm thơ vẫn có thể thắng". (Phải là thiên tài mới có thể thắng!). Tác giả cho rằng: "Không có vấn đề thơ tự do, thơ có vần và thơ không vần. Chỉ có thơ thực và thơ giả, thơ hay và thơ không hay, thơ không thơ". Phải để cho nhà thơ "tìm tòi, thử thách", "một thời đại mới của nghệ thuật thường bao giờ cũng tạo ra một hình thức thơ mới".

Bên cạnh những ý tưởng đúng đắn về chất lượng thơ, sự đổi mới thơ, ta còn băn khoăn về điều tác giả nói như đinh đóng cột: "Không có vấn đề thơ tự do, thơ có vần và thơ không có vần". Đọc thơ Việt hiện nay, ta càng thấy ý kiến ấy không thuyết phục.

Một số cảm nhận khi đọc *Mấy ý nghĩ về thơ*

Thơ phải sáng tạo nhưng không thể buông thả, bừa bãi. Những bài thơ tục tĩu hoặc nói lãng nhăng tầm phào mà ta thường thấy trên báo chí hiện nay đã làm cho "thơ phản thơ", làm cho độc giả quay lưng lại với thơ! Hành trình của thơ Việt còn cần rất nhiều những nhà thơ tài năng, lỗi lạc.

Nguyễn Đình Thi đã sáng tạo ca khúc, viết kịch, viết truyện ngắn, viết tiểu thuyết, viết lí luận, phê bình và làm thơ. Thơ là thành tựu xuất sắc của ông.

Bài "*Mấy ý nghĩ về thơ*" ra đời cách chúng ta đã 60 năm. Người đọc hôm nay dễ dàng nhận thấy những điều mà tác giả bàn về thơ không mới. Tác giả đã có một cách viết tài hoa, cảm xúc dào dạt. Câu kì và lan man, sa đà là phần hạn chế, nhất là khi tác giả nói về bản chất của thơ, ngôn ngữ thơ, hình tượng thơ, tính biểu cảm, tính hàm súc, đa nghĩa của thơ. Một số so sánh của tác giả nêu lên có lúc làm cho lí lẽ thêm rối.

Thơ Việt từ năm 1945 đến nay đã có nhiều thành tựu và đang trên đà đổi mới. Lí luận về thơ cũng không dừng lại cái hôm qua đã có, đã bàn luận. Khiếu thẩm mỹ của độc giả ngày nay không còn đơn giản nữa; các nhà làm thơ, các nhà lí luận phê bình thơ cần biết rõ sự thực ấy. "*Mấy ý nghĩ về thơ*" của Nguyễn Đình Thi như một tiếng nói tâm tình, chúng ta đón đọc với tình cảm trân trọng.